

Dubbelinterview Harry van Baarlen en Niels Vogelzang over twintig jaar Responsible Care bij het VHCP

Chemie kan niet zonder de samenleving, en de samenleving niet zonder chemie

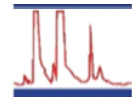
► Het VHCP is twintig jaar aangesloten bij Responsible Care. Harry van Baarlen en Niels Vogelzang ontmoetten elkaar op een terras in Gouda met uitzicht op de chemische fabriek van Croda. Zij spraken over de ontwikkeling van het Responsible Care-programma sinds 1997 en over relevante thema's voor verantwoorde chemiedistributie.

Naar goede barometerscores voor iedereen

HvB: "In het begin was Responsible Care een worstelpartij. Veel grote partijen realiseerden zich dat ze wel mee moesten, maar bij kleinere leden was soms tegenzin te bespeuren. Zij wierpen tegen dat ze geen tijd hadden of het vervoer en opslag bij derde partijen hadden belegd. Overigens wil ik daarmee geenszins zeggen dat alleen grote bedrijven verantwoordelijk werken. Vaak genoeg heb ik kleinere spelers gezien die een enorme kennis combineren met een veilige werkwijze. Gelukkig laat de Barometer

laat al jaren een verbeterende trend zien. Het gaat dus steeds beter met de betrokkenheid van de leden rondom Responsible Care.

Als ik eerlijk ben moet ik tegelijkertijd echter constateren dat het eigenlijk ronduit teleurstellend is dat niet ieder VHCP-lid een score van honderd procent haalt – zo moeilijk is dit immers niet. Ik heb weleens gesuggereerd om te dreigen met ontheffing van het VHCP-lidmaatschap voor bedrijven die niet voldoende betrokken zijn en dat ook niet willen. Zaken doen met een bedrijf dat als VHCP-lid bij Responsible Care

is aangesloten moet een kwaliteitsmerk zijn. Het VHCP moet doorgaan met het bezoeken van achterblijvende leden om hen te vragen waar de pijnpunten zitten zodat de vereniging ze op weg kan helpen.”

NV: “Een goede barometerscore moet inderdaad voor iedereen te behalen zijn. Ook de externe audit hoeft geen onoverkomelijke drempel op te leveren. Het is mogelijk om de Responsible Care-audit te verbinden aan een andere audit. Wanneer er bijvoorbeeld een ISO-auditor langskomt, kan deze vaak met een kleine extra moeite ook de Third Party Verification voor Responsible Care uitvoeren. Zo’n audit zie ik altijd als positief. Er wordt dan weer eens met een frisse blik naar het bedrijf gekeken wat vaak inzichten oplevert om onze bedrijfsvoering te verbeteren.”

Veilig werken en ketenverantwoordelijkheid

HvB: “Werken met gevaarlijke stoffen brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee. De brand bij Chemie-Pack heeft wel aangetoond hoe groot de schade kan zijn als het bij een chemisch opslagbedrijf verkeerd gaat.”

NV: “Hoewel de brand al in 2011 plaatsvond, ondervinden wij als sector nog steeds de gevolgen ervan. De maatschappij kijkt sindsdien

veel kritischer naar ons werk en de overheid ontwikkelt nog altijd nieuwe regels verwijzend naar Chemie-Pack. Daarbij wordt niet gekeken naar de vraag hoe de veiligheid bij dit bedrijf wat geregeld en of men zich wel aan de vergunningsvoorschriften hield.”

HvB: “Wij hebben als sector de verantwoordelijkheid om niet te werken bij dienstverleners waar onzorgvuldig wordt gewerkt en onvoldoende veiligheidsmaatregelen zijn getroffen. In mijn tijd bij Brenntag heb ik om die reden een aantal keer de commerciële banden met een bedrijf verbroken. Dit had trouwens niet alleen te maken met verantwoordelijkheidsgevoel; het was voor ons een ‘selling point’ dat we de hoogste veiligheidsstandaarden hadden. Om die zelfde reden kozen we ook voor ESAD-certificering.”

NV: “Bij de Brzo-bedrijven is het veiligheidsniveau over het algemeen in orde, mede dankzij het verscherpte en beter gecoördineerde toezicht. Risico’s zie ik vaker bij kleinere afnemers. Om die te ondervangen doen wij een initiële beoordeling of te zien of klanten veilig met de stoffen kunnen werken. Chauffeurs maken vervolgens bij iedere levering de inschatting of de stoffen op verantwoorde wijze kunnen worden geleverd. Andersom

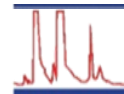
stellen onze principalen ook steeds meer vragen. Er is steeds minder ruimte voor bedrijven die hier niet serieus mee bezig zijn. Ook zij hebben steeds meer het beleid dat ze alleen met ‘best in class’-bedrijven willen samenwerken. Het liefst heb ik dat onze principalen fysiek bij ons komen auditen om met eigen ogen te zien hoe we werken, bijvoorbeeld met het afvullen van acrylaten. Op die manier vormt Responsible Care niet alleen een ‘license to operate’ richting de samenleving, maar richting business partners.”

De rol van REACH

HvB: “Die ketenverantwoordelijkheid ziet ook op de stoffen zelf. Het is belangrijk om te controleren wat je koopt. Let daarbij niet alleen gelet op de specificaties, maar juist ook of de stof geen ongewenste eigenschappen

Harry van Baarlen startte in 1976 bij Epenhuysen en stapte in 1994 over naar Brenntag, waar hij tot zijn pensioen heeft gewerkt. Harry zwaaide af als CEO Brenntag Northern Europe. In deze lange carrière heeft hij tevens zes jaar in het VHCP-bestuur gezeten. Daarna is hij maar liefst elf jaar voorzitter van de Commissie Responsible Care geweest.

Twee jaar werd **Niels Vogelzang** voorzitter van de commissie. Niels werkt al vijftien jaar als EHSQ-manager bij Vivochem en is zeer betrokken bij het VHCP.

heeft die buiten de specificaties vallen. Wat dat betreft denk ik dat het REACH-project een duidelijke toegevoegde waarde heeft gehad. Het heeft blootgelegd wat er bijvoorbeeld bij Chinese leveranciers gebeurde en duidelijk gemaakt welke verantwoordelijkheid importeurs van stoffen hebben.”

NV: “REACH wordt steeds werkbaarder. Waar het in eerste instantie vooral zorgde voor stapels papier, lukt het steeds meer om de vertaalslag naar de praktijk te maken. Zo kan de belangrijke informatie uiteindelijk de weg naar de werkvloer vinden. Het is de hoop dat deze stap ook

kan worden gemaakt door de inspecteurs die soms nog wel van heel kleine tekortkomingen een groot probleem kunnen maken.”

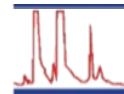
Communiceren kun je leren

HvB: “Communicatie met de samenleving, één van de pijlers van Responsible Care, wordt steeds belangrijker. Iedereen kan zijn mening verkondigen via de sociale media en die mening is vervolgens tot in de lengte van dagen vindbaar via google. Tegelijkertijd is het niet eenvoudig om het imago van onze sector te verbeteren. Het grote publiek vindt chemie nu eenmaal eng en heeft een natuurlijk wantrouwen jegens publieke uitingen van de industrie. Daarom vond ik het betoog van Rosanne Hertzberger in Zomergasten zo sterk. Als

neutrale buitenstaander maakte zij de positieve invloed van chemie op ons dagelijks leven duidelijk.”

NV: “We hebben als sector soms best moeite met transparant zijn, terwijl onze omgeving dit wel steeds meer van ons verwacht. Gelukkig kan communicatie met de omgeving op veel manieren. Hierbij valt te denken aan een Twitter-account, dat de mogelijkheid biedt om in geval van een incident snel en betrouwbaar te communiceren. Daarnaast kan het nuttig zijn om regelmatig te overleggen met omliggende bedrijven. Het aannemen van stagiaires vind ik een goede manier om een verbinding te maken met de maatschappij en kennis over

de sector te vergroten. Bij Vivochem geven we regelmatig rondleidingen aan burens, scholieren of andere geïnteresseerden. Dat is altijd een goede gelegenheid om vragen te beantwoorden en twijfels weg te nemen. Ik heb weleens iemand moeten geruystellen die dacht dat wij radioactief afval op ons terrein hadden.”

“Responsible Care is niet alleen een ‘license to operate’ richting de samenleving, maar ook richting business partners.”

Duurzaamheid als drijver

NV: “Al jarenlang is er toenemende aandacht voor

de duurzaamheid van bedrijven. Dit thema past ook prima binnen het framework van Responsible Care – de huidige acht pijlers bevatten de handvatten om hiermee om te gaan. Vaak is het echter ook een commerciële beslissing om duurzaamheid een belangrijker plek te geven. Denk bijvoorbeeld aan onze rol om afnemers te helpen bij het inpassen van biobased stoffen in hun productieproces. De Commissie Responsible Care werkt aan het verduidelijken van de relatie tussen duurzaamheid en Responsible Care.”

HvB: “Steeds vaker is het gewoon goede bedrijfsvoering om over te gaan op een duurzamer alternatief door te besparen op de energierekening. Zelfs bij een meerprijs kan het

verstandig zijn om duurzaam te werken, bijvoorbeeld omdat werknemers liever werken in een goed geïsoleerd pand of klanten het belangrijk vinden dat wij met zuinige vrachtwagens rijden.”

Tot slot

HvB: “De afgelopen decennia heb ik constant het bewustzijn binnen sector zien groeien dat wij midden in de maatschappij staan en hiervoor ook verantwoordelijkheid moet nemen. Ik hoop van harte dat deze stijgende lijn zich voortzet. Responsible Care helpt hierbij en ik verwacht dan ook een stijgende barometerscore te blijven zien. De samenleving kan niet zonder chemie, maar de chemie ook niet zonder samenleving. ◀

